

FÂNTÂNA DIN ȘIRNA

Literatură * Istorie * Artă * Științe * Religie * Învățământ * Management

FONDATĂ ÎN 21 MAI 2005 ■ ANUL III ■ NR. 5 ■ IANUARIE - IUNIE 2007 ■ APARE BIANUAL

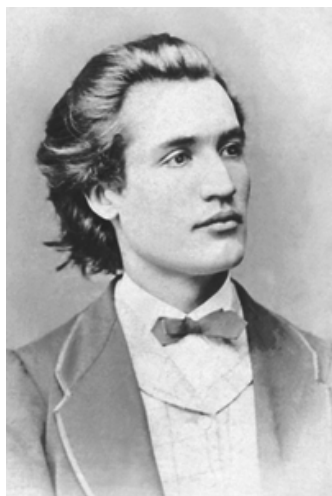
*Poezia să îmbătrânească?
De mii de ani cântă ciocârlia
același cântec la răsăritul soarelui
și lumea nu se satură să-l asculte.*

Nicolae Iorga

DIN CUPRINS:

- Memento Eminescu
- Hăbud, pagini de istorie
- Hramul Bisericii "Sf. Gheorghe" din Tăriceni
- Caracterul - O deprindere îndelungată
- Educație și învățământ
- Info - Monitor comuna Șirna
- Fabula: Lupul deghizat

REVISTĂ FINANȚATĂ DE PRIMĂRIA COMUNEI ȘIRNA CU APROBAREA CONSILIULUI LOCAL

DOMNUL LIMBII ROMÂNEȘTI

*De din vale de Rovine,
La lumini de lămpi cerești,
Scrie carte către țară,
Domnul limbii românești.*

*Ascultând doiniri prin codri
Despre vremuri voinicești,
Scrie carte către țară,
Domnul limbii românești.*

*Tot citim măiastra carte,
Memorăm divina-i slovă,
Veșnicim cu Eminescu
Și cu draga lui Moldovă.*

*De la Putna unde-i Ștefan
Semnul slavei strămoșești,
Scrie carte către țară,
Domnul limbii românești.*

*Și cum scrie sună frunza
Și-nfrățește grâu-n glij,
Aure să-mpodobească
Fruntea dulcii României.*

*De din vale de Rovine,
Din Ardeal, din Ipotești,
Scrie cartea cu miresme
Domnul limbii românești.*

ION DUMITRU

APODICTE EMINESCIENE

Termenul **apodict** provine din latinul **apodixis**, care înseamnă: **dovadă evidentă, demonstrație, adevăr de necontestat**:

- Nimic nu este mai periculos pentru conștiința unui popor decât priverileștea corupției și a nulității recompensate, decât ridicarea în sus a nemeritului. Această priverilește îi ia poporului încrederea în valoarea muncii și în siguranța întăririi prin merit.
- Condiția civilizației statului este civilizația economică. A introduce formele unei civilizații străine, fără ca să existe corelativul ei economic, e curat muncă zadarnică.
- Nu există nici libertate, nici cultură fără muncă.
- Nimeni soarele n-oprește să apuie-n murgul serei
Nimeni Dumnezeu s-apuie de pe cerul cugetării...

Scrisul tău să fie ca rășina ce curge din brad: viața adevărată. (NICOLAE IORGA)

REPERE CULTURALE

Ancheta "României literare"

Primii zece poeți români
din toate timpurile

Mihai Eminescu

Tudor Arghezi

George Bacovia

Lucian Blaga

Ion Barbu

Nichita Stănescu

Mircea Cărtărescu

Leonid Dimov

Gellu Naum

Alexandru Macedonski

Au răspuns 34 de critici literari

paginile

20

21

MEMENTO EMINESCU (I)

Inspirata a fost inițiativa revistei "România literară", nr. 51+52, oct.2004 – ian. 2005, a redactorului ei șef, prof. univ. Nicolae Manolescu, critic literar, de a face o anchetă istorico-literară cu tema: „Primii zece poeți români din toate timpurile”, la care au participat 34 de critici literari. Ancheta, aducând în discuție 60 de poeți diferiți, a confirmat adevărul că Mihai Eminescu este întâiul mare poet al literaturii române din toate timpurile.

Ancheta și rezultatele ei m-au îndemnat să scriu acest articol „în retro”, în trei părți, într-o anume cheie, într-un anume mod de a privi și a vedea... cele ce s-au întâmplat dincolo de cele bune, cu Eminescu, îndeosebi în anul 2000, anul împlinirii a 150 de ani de la nașterea poetului, dar și în anii ce au urmat evenimentului de atunci.

1. CRITICISMUL SPASMOFIL

Mici de zile mari de patimi, criticiști contemporani, tocmai în anul 2000, de sfârșit de secol și de prefață pentru un nou secol, și-au întetit atacurile împotriva poetului Mihai Eminescu, revoltați pe sintagma emblematică „POET NAȚIONAL”, mai întâi, și apoi denigrându-l în fel și chip.

Desigur, nu este cazul unui „S.O.S. Eminescu”, deoarece Eminescu, cel spiritual, este prea puternic, iar corul neocontestatarilor a fost (este) o făcătură, o adunătură care „cântă” fals după partituri vechi, prăfuite și confuze, la care au adăugat unele note acute din arsenalul unor inși care se autointitulează *scriitori pentru gustul noilor generații de cititori*.

Acest minicor, cu dirijori de culise sau ieșiți uneori chiar la rampă, a produs spectacole pe ici, pe colo, prin unele reviste literare sau politico-literare, pe la televiziune și cafenele, fără să culeagă aplauze, deoarece marele public a început să înțeleagă ce se ascunde în spatele măștilor. Au fost și unele voci de „avertizare”, cu „bune intenții”, credem, precum acestea: *Cu Miorița și cu Ce te legeni.... nu vom intra în Europa*.

Așa să fie? Să nu intre România în Uniunea Europeană pentru că este mioritică și eminesciană?

Mare trăncăneală! Altele ar fi cauzele și orice om de bun simț le știe. România va intra însă în comunitatea europeană.

Schema propagandiștilor antieminescieni de azi, măreață și de interese partizane, este foarte simplă: Eminescu trebuie să fie micșorat, încetoșat sau chiar doborât de pe socluri pentru că strălucește continuu, pentru că gândirea și opera sa înseamnă cult pentru tradiție, pentru istorie, neam și țară - ceea ce nu s-ar potrivi cu spiritul integrator al vremurilor de acum, al tendințelor de transformare a Europei într-o „sumă de minorități” ale căror particularități naționale se vor estompa până la dispariție. Mai mult chiar, unii profeți geopoliticieni de azi, împingând până la absurd ideea, afirmă că statele care nu vor accepta globalizarea (dacă vor fi unele cu adevărat) se vor dezintegra!

Este de înțeles că pentru asemenea fataliste viziuni, Eminescu devine incomod, cu atât mai mult cu cât, din necunoaștere sau rea intenție, se respinge dimensiunea europeană a spiritului său deschis spre lume, spre comunitatea internațională.

În privința „naționalismului” lui Eminescu, e bine să medităm adânc asupra cuvintelor poetului: „Ș-apoi ni se pare că niciun neam de pe fața pământului nu are mai mult drept să ceară respectarea sa decât tocmai românul, pentru că nimeni nu este mai tolerant decât dânsul”.

REPERE CULTURALE

2. COMPLEXAȚII FAȚĂ DE „EFECTUL EMINESCU”

Complexați de „Efectul Eminescu” unii neocontestatari de azi (chiar poeți) secretă idei catastrofice potrivit cărora tradițiile, fie și acelea validate de instanța timpului, trebuie să fie excluse din istoria devenirii unei culturi, urmând să fie promovate, în domeniul poeziei (de pildă), chiar texte schizofrenice și hormonale. Delirul repulsiv și imaginea excitantă a instinctelor prostituării să fie calea înnoirii poeziei lirice românești. Gravă eroare. Se pare că și Europa s-a săturat de pornotexte și de alte făcături, motiv pentru care le exportă masiv la noi!

Când așa-zișii „demitizatori” afirmă că poezia de dragoste a lui Eminescu *nu le mai spune nimic și că-i lasă reci* sau că Eminescu este *nul ca prozator*, răbufnirile viscerale ale acestora sunt și forme (directe și indirecte) ale nevoii comerciale de autoreclama/autolustruire. Se știe că cine demolează și nu construiește ceva mai trainic și mai frumos nu are nume bun.

Demitizarea, ca act cultural și moral justificat, presupune decență, obiectivitate, altfel este agresiune ridicolă sau, în privința lui Eminescu, *INEPȚIE*, cum nota criticul literar Mircea Iorgulescu (prahovean, fost elev al Liceului Urlați).

3. DE VORBIȚI MĂ FAC CĂ N-AUD...

În contra adevăratei axiologii eminesciene, preținși noi „eminescologi” și alți neavizați (politicieni, organizatori de diverse manifestări, moderatori de emisiuni etc.), rău l-au înțeles și îl înțeleg pe poetul și omul Eminescu care, în 1876, când avea 26 de ani, în poezia *De vorbiți mă fac că n-aud...* se mărturisea: *E menirea-mi adevărul/Numa-n inima-mi să-l caut*.

Eminescu *Nu cunoștea histrionismul politic*, scria Gala Galaction.

Eminescu credea în ideal, nu știa ce este prefăcătorie, această țară îi este cu totul străină, dar o observa și sancționa cu mare asprime.

De-ar mai trăi Eminescu, poetul român național și universal prin izvoare, cultură și formație europeană, și ar auzi/citi cuvintele unui domn cu papion: *Eminescu e cadavrul nostru din debara de care ar trebui să ne debarasăm intrând în Europa s-ar face tot „CĂ N-AUDE...”?*

(VA CONTINUA)

Arborele genealogic „MIHAI EMINESCU”
Montaj realizat de Biblioteca „Nicolae Iorga”
Ploiești

Șirna, 7 august 2006
Prof. Ion DUMITRU

ISTORIE ȘI DIALECTOLOGIE LOCALĂ

HĂBUD, PAGINI DE ISTORIE (I)

La secția Manuscrise românești a Bibliotecii Academiei române – cota nr. 4546, p. 310-311, se află răspunsurile la Chestionarul istoricului Nicolae Densușianu (1846-1911), date la 15 martie 1894, de învățătorul Gh. Apostolescu, de la „Școala primară rurală comuna Hăbudu, plasa Târgșor, județul Prahova”.

În corespondența adresată revizorului școlar județean, învățătorul Apostolescu relevă faptul că a răspuns cerințelor Chestionarului potrivit instrucțiunilor, prin întrebări adresate vârstnicilor de la care anevoie a putut obține răspunsuri. La întrebările nr. 1, 57 și 59, având o formulare asemănătoare: **Ce spuneau bătrânii despre popoare sau limbi păgâne care au locuit în țara aceasta înainte de ocupația română, privind originea neamului nostru, și în ce condiții au venit pe acest pământ**, cetățeanul Stancu Savu, răspunde prin afirmații fabuloase: *Teritoriul țării noastre era acoperit de ape. Acestea nu puteau curge „în Marea Neagră” datorită unui munte. 24 de ani au muncit turcii să taie masivul, dar fără succes. În sprijinul otomanilor a venit un cutremur care a frânt în două bucăți acel munte, favorizând scurgerea apei în mare. Pământul eliberat de ape a fost râvnit „de împărați străini”, cărora li s-au opus turcii. Aceștia și-au motivat atitudinea prin faptul că au muncit 24 de ani la „Malul Roșu” (numele muntelui), creând apei cale de scurgere. După îndepărtarea primejdiei turcii au colonizat tătari pe acest pământ. Neputând să-i domine aceștia i-au îngăduit „papei de la Roma” să-și trimită armata pentru a-i supune. Învingători, o parte a soldaților Sfântului Scaun s-au stabilit pe acest pământ: „Din acești oameni ne tragem noi”*, spune Stancu Savu, bazându-se pe surse pe care le deține de la vârstnici ai satului Hăbud fără cunoștință de carte.

Răspunsurile acestui locuitor având o bogată nuanță mistică, dovedesc o cunoaștere orală nemijlocită a unor realități istorice din viața comunităților locale, și nu numai, moștenite din moși-strămoși. Autorul evocă părți sau momente ale istoriei acestui pământ, eventual potopul biblic, expresie a voinței divine de a regenera neamul omenesc. Aceste fenomene cu înțelesuri adânci, greu de pătruns, au rezultat din condițiile grele de viață, perturbate deseori de invaziile străine sau revărsările Cricovului Dulce și Prahovei.

Dincolo de nota tainică a

unora dintre răspunsuri, întrezărim capacitatea autorului de a evoca, relevantă de mențiunile cu privire la turci și tătari, cunoscuți ca forțe malefice – și nu singurii –, care au influențat destinul neamului nostru. Stăpânirea străină a avut consecințe grave, întârziind evoluția firească a societății românești, unele dintre acestea se resimt și astăzi.

Întregim considerațiile noastre cu răspunsul final al autorului sus-citat la cele trei întrebări menționate în chestionar. Din el rezultă conștiință istorică, respectiv sentimentul apartenenței la latinitate și creștinismul milenar, idei întrupate în fapte cărora noi românii le datorăm dăinuirea pe pământul strămoșesc.

Continuăm demersul nostru prezentând numai acele întrebări și răspunsuri care fac trimiteri la realitățile și modul de viață al comunităților de pe malul stâng al Cricovului Dulce. De pildă, **Se vorbește (...), că odată oamenii pe acolo să fi locuit în peșteri, bordeie, ori gropi sub pământ?** Într-adevăr, odată oamenii au locuit în bordeie. Acum acestea au dispărut, fiind acoperite cu nisipul adus de puhoaietele care au inundat comuna Hăbud acum câțiva ani. Casele locuitorilor sunt așezate pe teren orizontal la oarecare distanță unele de altele.

Un termen frecvent folosit de bunicile și mamele noastre este cel de *dadă*. *Dadă*, cuvânt prin care se adresează la Hăbud – și nu numai –, fetele, surorile și rudele de sex feminin mai în vârstă în loc de *tață*, *lele* sau *leliță*.

Hotarul satului Hăbud este delimitat la sfârșitul secolului al XIX-lea în trei părți numite *Dugheneasa* (teren pe care se cultiva dughia ca plantă de nutreț), *Branciog* (teren pietros) și *Siliște* (vatră a unei așezări, loc necultivat, bun pentru cultura cerealelor).

Termenii *delniță* și *holdă* sunt definiți, primul, moșie mică, proprietate, fâșie îngustă și lungă de teren arabil; teren stăpânit ereditar de o familie de țărani, și cel de-al doilea, câmp semănat; semănătură de cereale. Cuvintele *obrați*, *obraț*, *obrație* denumesc în viziunea săteanului care a dat un răspuns relativ: *Locul din prejurul casei*, teren (loc) situat la capetele viei, ogorului, rămas nelucrat; teren lat de o prăjină și lung de patru sau opt prăjini; unitate de lungime egală cu 26,76 m. Și în fine, cuvântul *sfoară* este explicat în Chestionarul istoric ca fiind o moșie mai lungă decât lată (veche unitate de măsură agrară) pentru teren; suprafață strâmtă de teren arabil.

Creșterea viermilor de mătase, îndeletnicire străveche a locuitorilor din cele două sate ale comunei Hăbud, este în mică măsură practică: *prea puțin și rar care poartă haine țesute cu borangic*. (Răspunsul dat la întrebarea nr. 99: **Cultivă țărâncile române pe acolo viermi de mătase?**).

ISTORIE ȘI DIALECTOLOGIE LOCALĂ

Nume de botez și de familie, frecvent întâlnite în comuna Hăbud sunt: Stan, Mitran, Vintilă, Marcu, Constantin, Tudora, Dochia ș.a.

Termenul *briza* este considerat de către un sătean a fi *un sat spre munte*, în loc de vânt care bate în chip regulat la țărmul mării. Unele întrebări din documentul menționat fac trimiteri la locuitorii din acest spațiu, având eventual numele de *daci*, *dicieni*, *gugani*, *cojani*. Aceștia din urmă sunt definiți *ca locuitori câmpeni*. Cum pronunță oamenii din aceste locuri: *ne ducem în Ardealu'*, *ori ne ducem peste munte*, *ne ducem în haia țară* (variantă a întrebării nr. 208, rămasă fără răspuns). **Când sătenii vorbesc despre orașele învecinate idicu pe nume, de pildă: Mi duc la Ploesci?**

Și alte întrebări și răspunsuri din Chestionar stârnesc interesul. Bunăoară, rudarii sunt socotiți a fi *țigani stabiliți într-o comună*; corect, rudarii sunt țigani care s-au specializat în prelucrarea lingurilor și albiilor de lemn (țigani lingurari), precum și în extragerea aurului din nisipul râurilor (țigani aurari). Un răspuns corect a fost cel referitor la țiganii zlătari: *Țiganii care nu au o locuință stabilă* (țigani nomazi); de asemenea, în cadrul acestei categorii sociale se găsesc și elemente specializate în extragerea și prelucrarea aurului.

Chestionarul cuprinde și întrebări care, deși „rezolvate” relativ bine de săteni, par a fi prea simple. Acest fapt ne-a determinat să nu stăruim asupra lor, ci numai să le enumerăm: *ocnă*, *vad*, *gârlă*, *pârâu*, *ghiabur*, *târg de țară*, *bulciu* (bâlci), *iarmaroc* ș.a.

Rostesc țăranii pe acolo cuvintele următoare: călcâniu ori călcâiu? ântâniu ori întâiu? cuniu ori cuiu? vinie ori vie? Răspunsul la această întrebare este următorul: *călcâiu*, *întâiu*, *cuiu*; termenul *vie* îl rostesc *ghie*. **Pronunță poporul pe acolo silabele che și chi?** Răspunsul: *urichi*, *genuchi*, *ochi*. **În acele locuri silaba bi se pronunță ghi?** Sătenii din Hăbud formulează *ghine*, *împodoghi*, *corgi* în loc de *bine*, *împodobi*, *corbi*. De asemenea, **ei obișnuiesc să pronunțe litera f în locul literei h înainte de i sau e muiatu?** Răspunsul este negativ, respectiv se articulează cu *h* în loc de *f*: *și hu bine așa*.

La întrebarea **cum dice poporul pe acolo: piele, chiele ori pșele?; piatră, chiatră ori priatră?; pită ori pșiță?** învățătorul Gh. Apostolescu afirmă că locuitorii din Hăbud pronunță *cheli* și *chiatră*, corespunzând termenilor *piele* și *piatră*. Nicolae Densușianu studia fenomenul palatalizării labialelor. *Cuvântul pită cu formele din Chestionar nu se usidă în comuna Hăbud*, scrie sus-amintitul dascăl. *Pită* se pronunță în Ardeal.

Sătenii din Hăbud pronunță cuvintele viață ori jiață; vită ori jită; vițelul ori jițelu; vinu ori jinu? Răspunsul este următorul: termenii care încep cu *vi*, în popor se pronunță cu *ghi*, de exemplu, *ghiu* în loc de *viu*.

Dintre termenii *vulpe* *ori hulpe*; *volbură* *ori holbură*; *vuiesce* *ori huesce*, cei mai frecvent folosiți sunt *vulpi* și *volbură*.

Același Chestionar menționează și întrebarea: **Ce cuvinte și forme vechi puțin cunoscute în alte părți întrebuițează poporul pe acolo?** Cuvintele: *ezle*, *szlab*, *măzline* ș.a., respectiv pronunțarea lui *s ca z* configurează răspunsul la această întrebare.

În fine, întrebarea cu nr. 395: **Ce versuri, rugăciuni, ori cuvinte neînțelese rostesc copiii pe acolo când se joacă?** Reproducem ad-literam răspunsul la această întrebare:

Jocul mijeii.
Guchi, penchi, turca, za,
Rapiți, popiți, nod.
Jocul pietricelelor.
Făși capra cu mărgel
Și mai multe jocili
Rontiș, pontiși
Pân'la casa lui Tiviși
Sivicana, bobicana, dop.

Cu aceasta, încheiem prezentarea întrebărilor din sus-numitul document, ca și a răspunsurilor în număr de 42 adunate de la mai mulți locuitori, fără știință de carte, chiar și de la mici copii de școală, scrie învățătorul Gh. Apostolescu.

În concluzie, este regretabil faptul că învățătorul Gh. Apostolescu n-a valorificat în suficientă măsură mesajul Chestionarului lui Nicolae Densușianu. Am fi trăit astăzi satisfacția cunoașterii unei mai mari părți din zestrea culturală neprețuită a comunităților rurale din satele Hăbud și Brătești. Cu certitudine, la finele secolului al XIX-lea, acestea dăinuiau cu întreaga lor aură de mister, rezultat al transmiterii acestora prin viu grai, din generație în generație.

Prof. Matei D. Savu.

27 MARTIE 1918 – ZIUA UNIRII BASARABIEI CU ROMÂNIA

ROLUL ACTIVITĂȚILOR CULTURALE ȘI DIDACTICE
ÎN PĂSTRAREA CONȘTIINȚEI NAȚIONALE ÎN BASARABIAFilip (Pîrvu) Iuliana – Camelia
Filip Florina-Georgiana

Hotărârea luată de Sfatul Țării la 27 martie 1918 privind Unirea Basarabiei cu România nu a fost rezultatul întâmplării, ci a însemnat repararea, prin voința întregului neam românesc, a unei nedreptăți seculare.

Unirea Basarabiei n-a fost un simplu act politic sau diplomatic, ci produsul unei conștiințe naționale unitare, hrănite din cultura adâncă a națiunii române de pretutindeni.

Astfel, după declanșarea în februarie 1917 a revoluției burghezo-democratice din Rusia, Basarabia devine centru prielnic pentru refugiații bucovineni și ardeleni, întrucât li se oferea acolo un câmp larg de activitate și propagandă culturală românească. Bucovinenii și ardelenii refugiați în Basarabia au pus umărul la izbânda cauzei basarabene, care nu mai era socotită o problemă locală ci una națională.

Revoluția din Rusia a stimulat lupta desfășurată de basarabeni pentru drepturi naționale și libertate politică. **PARTIDUL NAȚIONAL MOLDOVENESC** prevedea, pe lângă autonomia și independența Basarabiei și faptul că, în școlile de toate treptele, limba de predare să fie limba română, limba națională a poporului.

Jurnalul “Cuvântul moldovenesc”, la care începuseră să colaboreze cu refugiații din Regat, Ardeal și Bucovina, devine organul noului partid. În decurs de numai un an, Basarabia a trăit politicește mai intens decât în întreg secolul premergător la un loc.

Doi dintre fondatorii Partidului Național Moldovenesc, **VLADIMIR DE HERȚA** și **PAUL GORE**, au ales să se dedice mai ales activităților culturale, înființând în acest scop **SOCIETATEA CULTURALĂ A ROMÂNILOR DIN BASARABIA**. În legătură cu aceasta, contemporanii evenimentelor făceau aprecierea că mișcarea politică națională din Basarabia poate că totuși n-ar fi reușit dacă n-ar fi mers mână în mână cu o activitate culturală sistematică.

Din punct de vedere al activităților didactice este de menționat **organizarea tuturor învățătorilor basarabeni într-o ASOCIAȚIE**, în numele căreia s-a început **publicarea unei reviste pedagogice**, menite să-i familiarizeze pe intelectualii moldoveni cu ideea unei școli naționale.

Apoi, se alcătuiește la inițiativa ASOCIAȚIEI o **COMISIE ȘCOLARĂ MOLDOVENEASCĂ**, cu rolul de a se îngriji de deschiderea de școli românești la orașe și sate. Aceasta Comisie avea ca membri pe cei dintâi fruntași basarabeni și câțiva profesori refugiați bucovineni și ardeleni. Comisia, avându-l ca președinte pe Vladimir de Herța, a devenit cea mai activă organizație națională a Basarabiei.

Comisia Școlară Moldovenească concentra toată activitatea culturală și școlară a Basarabiei. Ea a luat, la 4 mai 1917, hotărârea să înlocuiască în școli alfabetul rusesc cu cel latin. Aceași hotărâre a fost luată și la primul **Congres național al corpului didactic din Basarabia**, desfășurat în zilele de 25-28 mai 1917. (În Principate alfabetul latin fusese introdus cu multă greutate în 1860).

Zilele de 4 și 26 MAI 1917 în care s-a hotărât, cu multă însuflețire, lepădarea alfabetului rusesc, pot fi socotite ca mari zile istorice în hronicul Unirii Basarabiei cu România.

La Congresul învățătorilor și profesorilor basarabeni a luat cuvântul și **Alexe MATEEVICI**, care a spus: *Da, suntem moldoveni, fii ai vechii Moldove, însă facem parte din marele popor român așezat prin România, Transilvania, Bucovina. Frații noștri din Bucovina, Transilvania, Macedonia își zic români. Așa trebuie să facem și noi... N-avem două limbi și două literaturi, ci numai una, aceeași ca peste Prut. Aceasta să se știe din capul locului, să nu vorbim degeaba.*

Paul Gore se adresează și el participanților cu apelativul: *Frați români, viitori luminători ai neamului nostru!*, fapt care ilustrează rolul covârșitor pe care îl au dascălii din învățământ în păstrarea conștiinței de neam.

După hotărârea istorică de a introduce alfabetul latin în școli, au avut loc **cursuri românești de câte 2-3 luni pentru învățătorii basarabeni**, când, în trei serii consecutive, peste 1000 de învățători s-au împărțit de la profesorii ardeleni, bucovineni și basarabeni cu elemente ale culturii românești: **scris-citit, literatură, istorie, geografie și muzică**.

Aceste cursuri au schimbat fundamental mentalitatea filorusească a învățătorilor, care au fost câștigați pentru marile idealuri ale națiunii române din care se mândreau că fac parte. De aceea s-a apreciat, pe bună dreptate, că aceste acțiuni, desfășurate la **CHIȘINĂU, BĂLȚI** și **SOROCA**, au constituit sâmburele mișcării de eliberare și emancipare a românilor basarabeni.

În vara anului 1918 s-a organizat al doilea rând de cursuri românești în orașul **CHIȘINĂU**, la care au participat și învățători din **Transnistria**. La sfârșitul cursurilor se suținea examen și se primea diplomă de absolvire.

Paralel cu aceste cursuri s-au adus de la **IAȘI** și **SUCEAVA** **zeci de mii de cărți românești**, gustate cu lăcomie de către învățători. La **1 septembrie 1917** s-a putut deschide prima tipografie românească în Basarabia, la care s-au editat în scurt timp 100 000 de abecedare românești ce aveau să se găsească în 800 de școli românești din Basarabia.

În toamna anului 1917 s-a introdus limba română și în școlile secundare ale Basarabiei, cu ajutorul profesorilor ardeleni, bucovineni și din Regat.

În **PROGRAMUL ASOCIAȚIEI ÎNVĂȚĂTORILOR MOLDOVENI** era prevăzută editarea unei **reviste pedagogice**, ca organ al Asociației. Aceasta s-a numit inițial “**ȘCOALA MOLDOVENEASCĂ**”, apoi a apărut “**ȘCOALA BASARABIEI**”.

Participarea bucovinenilor și ardelenilor refugiați la viața publică basarabească, la cursurile cu învățători, la Comisia Școlară Moldovenească și la alte multe activități culturale și didactice a creat o atmosferă de românism așa de frumoasă și conștientă, încât, cu prilejul deschiderii Sfatului Țării, exponenții lor au fost invitați să ia cuvântul în numele Transilvaniei și Bucovinei, vorbindu-le despre neam, despre necesitatea unirii românilor.

În **ianuarie 1918** a fost fondată și revista “**ROMÂNIA NOUĂ**”, având înscris pe frontispiciul ei: “**Unirea politică a tuturor românilor**”, publicație în care erau tratate probleme de actualitate, îndeosebi probleme culturale.

În aceste condiții, când fructul era copt, el nu mai rămânea decât să fie cules, cum spun istoricii... Și asta s-a întâmplat la **27 martie 1918**.

*Comunicare prezentată la Simpozionul
“27 martie 1918 – Ziua Unirii Basarabiei
cu România”, la U.P.G. Ploiești*

SOCIOPSIHOLOGIE

CARACTERUL - O DEPRINDERE ÎNDELUNGATĂ

Jurist, Vasile Mihai
Secretarul Comunei Șirna

Fără a reduce sau a umbri cu ceva necesitatea, rolul, însemnătatea competenței profesionale, cred cu toată tăria că, în prezent, cea mai stringentă problemă o constituie **CARACTERUL** oamenilor în general, și în special al celor de care depinde schimbarea în bine, fie că vorbim de oameni politici, funcționari publici, cadre didactice, medici etc.

Sunt apreciate persoanele care manifestă practic și permanent însușiri de caracter precum: cinstea, corectitudinea, integritatea morală și profesională, responsabilitatea, modestia, altruismul, solitudinea ș.a., acestea bucurându-se de prețuirea, stima și încrederea oamenilor.

Inițial, termenul de **caracter** a însemnat tiparul, pecetea, particularitățile unui om, ansamblul său de trăsături, calități și însușiri care îi direcționează o serie de acțiuni, dându-le un anumit conținut.

Ulterior, acest termen a dobândit o conotație specială, fiind apreciat în lumina principiilor eticii și, deci, pus aproape exclusiv în zona moralității/imoralității, a cinstei/necinstei, a omeniei/neomeniei, a demnității/nedemnității, funcție de scopul și conținutul faptei sau comportamentului persoanei.

Cercetarea teoretică și practică a caracterului, a factorilor și însemnătății sale a constituit de-a lungul istoriei societății omeniești o preocupare de seamă a numeroși oameni de știință și cultură.

Platon (427- 347 î.Hr.) unul dintre cei mai mari gânditori ai

antichității, pe baza teoriei sale spiritualiste despre suflet ca substanță deosebită, cauza a tot ce există, distingea două laturi ale sufletului - una superioară, provenită din lumea ideilor și înzestrată cu însușirea nemuririi, și alta inferioară, care moare odată cu corpul. Aceasta din urmă, la rândul său, se împarte în două jumătăți, dintre care una este nobilă, iar cealaltă, inferioară. În felul acesta se obțin trei părți ale sufletului: prima situată în cap, servește drept izvor cunoașterii; a doua parte, jumătatea mai nobilă a sufletului inferior, este localizată în torace și servește ca izvor al bărbăției; partea a treia, adică cea de-a doua jumătate a sufletului inferior, se află în ficat și este izvorul dorințelor.

Medicul grec Hipocrate din Cos (460-375 î.Hr) supranumit **părintele medicinei**, mare om de știință al vremii, în teoria sa despre temperamente a plecat de la patru principii materiale puse la baza lumii de filozofia materialistă a Greciei antice - apa, pământul, focul și aerul -, de care erau legate patru însușiri fundamentale: lichidul, solul, căldura și frigul.

Teoria hipocratică a dat un impuls dezvoltării gândirii îndreptate spre cercetarea cauzelor care produc deosebirile dintre conduita oamenilor și caracterele acestora, în cosmologia și teoria patologică antică fiind vorba de cele patru temperamente - melancolicul, flegmaticul, colericul, sangvinul. Observarea, studiul și prezentarea diferitelor tipuri de caracter au fost continuate și amplificate în secolele următoare, până în prezent, cu deosebire prin memorii, biografii, descrieri din viața socială, cuprinse în operele unor mari scriitori, unele dedicate explicit și integral caracterului.

Extrem de sugestive și pline de învățăminte sunt numeroase maxime, cugetări și proverbe, care evidențiază valoarea și prețuirea caracterului ca fiind cea mai de seamă nestemată a oamenilor.

■ Caracterul fără inteligență poate mult, dar inteligența fără caracter nu valorează nimic. (**CICERO**)

■ Nimic nu e mare dacă nu este onest. (**CICERO**)

■ Caracterul este izvorul vieții din care izvorăsc acțiunile individuale. (**ZENON**)

■ Caracterul este zeu pentru om. (**HERACLITUS**)

■ Caracterul este o deprindere îndelungată. (**PLUTARCHUS**)

■ Între caracter și inteligență n-ar trebui să existe alegere. Inteligențele se găsesc adesea, caracterele mai rar. (**M. EMINESCU**)

■ Încrede-te în noblețea de caracter mai mult decât în jurământ. Nu minți niciodată. Urmărește scopuri nobile. Când dai un sfat drept, caută să fie cât mai folositor; nu cât mai plăcut. Ia-ți drept călăuză acțiunea. Nu te întovărăși cu cei răi. (**SOLOON**)

■ Unde nu există un caracter mare, nu există nici un om mare, nici artist mare, nici mare om de acțiune. (**ROMAIN ROLAND**)

■ Omul este el însuși făuritorul caracterului său. (**LEONARDO DAVINCI**)

■ Un caracter este o voință perfect educată. (**NOVALIS**)

■ Anumite caractere au darul de a steriliza o acțiune morală, în timp ce altele infectează până la cangrenă acțiuni care ar trebui să fie curate. (**A. HUXLEY**)

■ Învățătura îți dă lumină, dar nu te înalță decât prin caracter. (**O. DENSUȘIANU - tatăl**)

■ Caracterul este în ordinea morală ceea ce este temperamentul în ordinea fizică: cauză a tuturor acțiunilor. (**LEIBNIZ**)

■ Nu putem purta pică severității atunci când ea e îndreptățită de un caracter ales, de moravuri curate și când e chibzuit împletită cu bunătatea. (**H. de BALZAC**)

■ Caracterul este pentru oameni geniul lor bun sau rău. (**EPICHRMUS**)

■ A rămâne om când exemplul te ispitește și-ți aduce știrbiri e o mare frumusețe. (**T. ARGHEZI**)

■ Cu cinstea nici un bine nu se aseamănă. (**NEAGOE BASARAB**)

■ Cum pretindem de la viață, din care izvorăsc faptele, un caracter, așa pretindem și de la inteligență, din care izvorăsc gândurile, un caracter. Uneori întâlnim spirite foarte inteligente, dar fără caracter intelectual. (**L. BLAGA**)

■ Cinstea nu se cumpără, nici nu se vinde. (**PROVERB ROMÂNESC**)

■ Omul învățat și necinstit e ca belciugul de aur la râțul porcului. (**PROVERB ROMÂNESC**)

■ Mulți își ascund caracterul fals și viclean, adaptându-se după împrejurări. Dar întotdeauna timpul scoate la iveală caracterul fiecăruia. (**PROVERB GRECESC**)

■ Nu averea, nici numele ilustru al strămoșilor ne fac mari, ci caracterul și mintea. (**PROVERB GRECESC**)

■ De frumusețe te saturezi în 40 de zile, de caracter frumos nici în 40 de ani. (**PROVERB TURCESC**)

PREȘCOLARI ȘI ELEVI TALENTAȚI

GRĂDINIȚA ȘIRNA

Maria Diana Savu

Mădălin Simion

Maria Diana Savu

ȘCOALA CU CLASELE I-IV ȘIRNA

Elena Eftimie, cls. a IV-a

Elena Eftimie, cls. a IV-a

Emilia Drăgan, cls. a II-a

Robert Sandu, cls. I

Raluca Nica, cls. a IV-a

PREȘCOLARI ȘI ELEVII ARTIȘTI

TALENTATA DANSATOARE, ANA MARINA LĂCRĂMIOARA TOMESCU CLASA A IV-A, ȘCOALA VARNIȚA

Eleva Ana Marina Lăcrămioara Tomescu, din clasa a IV-a Școlii Varnița (înv. Sanda Gheorghe), este una dintre cele mai talentate membre ale Cercului de dans modern de la Palatul Copiilor Ploiești (Premiul I, media 10, în anul școlar 2005-2006, dat de Palatul Copiilor Ploiești, instructor Robert Zahariuc). Participarea la *Festivalul de dans modern de la San Remo*, Italia (30 aprilie 2007) a reprezentat pentru Ana Marina Lăcrămioara un prim succes internațional.

EDUCAȚIE ȘI ÎNVĂȚĂMÂNT

MANAGEMENT ȘI DISCIPLINĂ ÎN CLASA DE ELEVII. METODE ȘI PROCEDEE GENERALE

Din propria-mi experiență didactică și din studiul lucrării: *Managementul clasei de elevi. Aplicații pentru gestionarea situațiilor de criză*, de Romița B. Iucu, Ed. Polirom, Iași, rezultă că pentru gestionarea situațiilor de criză educațională se dovedesc a fi eficiente/optimizatoare următoarele metode și procedee manageriale generale:

1. Adaptează-ți sarcinile de predare capacităților de învățare ale elevilor.
2. Nu utiliza un material care solicită prea mult timp pentru prezentare și care poate crea o confuzie pentru mărirea acestuia.
3. Elimină plictiseala care poate rezulta din repetarea monotonă și din activitatea intensă, îndelungată.
4. Respectă diferitele stiluri de învățare ale elevilor, precum și caracteristicile lor de personalitate.
5. Oferă alternative și "ocazii" de învățare elevilor pentru a exploata capacitățile lor de decizie și de opțiune.
6. Dă-le elevilor tăi un motiv pentru care să lucreze, știut fiind faptul că orele de studiu cu un suport motivațional solid sunt mai bine tolerate și acceptate de elevi.
7. Asigură-le elevilor ocazia de a se organiza și de a lucra în echipe.
8. Fii tu însuși, fii realist și original.
9. Copiii au nevoie de un "dascăl", de un educator, nu de un partener de joacă.
10. Fii consecvent.
11. Fii drept, fără discriminări și favoritisme.
12. Nu-i umili pe elevii tăi și nu folosi sarcasmul în activitatea educațională.
13. Nu reacționa exagerat și nu transforma incidentele minore în confruntări majore.
14. Nu-ți fie teamă să arăți că ai simțul umorului.
15. Nu uita: ironia este prima formă a agresivității verbale. Utilizată în exces și în momente nepotrivite poate crea tensiune.
16. Tratează comportamentul nedorit în mod individual; nu generaliza și nu culpabiliza întregul grup pentru aceasta.
17. Nu amenința nicio acțiune pe care nu poți sau nu o vei îndeplini.
18. Transmite-le elevilor ideea că ești mândru de ceea ce ei devin și de ceea ce ei realizează, fapt care asigură concentrarea ta ca manager pe evoluție (progres), și nu pe perfecțiune.
19. Fii destul de "mare" ca să admiti că ai greșit și că poți să ceri uneori chiar și scuze.
20. Insistă tot timpul asupra respectului față de adulți.

Prof. Mădălina CONSTANTIN,
Școala Varnița

ȘTIINȚĂ

Pot conduce pe alții
Nu prin cuvinte...
Ci prin tăcerea
Faptelor mele
Tănuite cuminte.

Bianca Sabina Sandu,
Cls. a VIII-a, Școala Tăriceni

IAR

Iar plâng doi ochi,
E tristă iar o fată,
El iar s-a dus
Ea iar îl mai așteaptă.

Andreea Niculina,
Cls. a VII-a, Școala Varnița

Iar trece o zi
Și iar singurătate!
El iar se va întoarce
Din lumi îndepărtate?

LITERATURĂ: SCRITORII DIN COMUNA ȘIRNA

VALENTIN POPESCU

Valentin Popescu (născut la Tăricești – Șirna, județul Prahova, la 7 octombrie 1951) a debutat și redebutat de-a lungul anilor, având succesiv girul lui Geo Dumitrescu, Grigore Hagi, Nicolae Ciobanu și Ion Gheorghe. Publicăm trei poeme de Valentin Popescu, romantice fără grandilocvență, scrise în stilul «tremurat» al unui om copleșit de emoție, cum scrie o revistă literară bucureșteană.

Prezența neantului

E seară cu ochi blânzi de catifea ușoară
cu buze roșii de măceșe tari.
Se simte vorba cum se desfășoară
ca o lucrare sfântă de zețari.

E seară peste atâtea tinerețe,
simt dăra de parfum pe care-o lasă ea,
e seară ca o dungă groasă de tristețe,
Neantul parcă zvâcnește sub dușumea...

Ramura ruptă

Am rămas prin grădini în vis,
e acolo o ramură ruptă
frumoasă ca un cer deschis
printre stafii de soc și de cucută.

Mai este în ea un "zvón de grădină"
cu care începe-n primăvară.
S-o legăm cu rafie spre ziuă
și să-i punem sub frunzișe scară.

Curând va da o floare-n fruct,
semeață și încrezătoare,
ca ochiul meu prin verdele-n avânt
va căuta o trecere spre soare.

Îngerul

(autoportret)

... era gri-murdar
avea lampă cu carbid
și mirosea a acetilenă
sta în baraca din cofraje
murdare de var și ciment
(legate cu sârme groase, de curent și
bătute cu scoabe și cuie)
și-o podea de blană verzuie
pusă peste cenușă, sticlă pisată și
praf de mangan
să nu vină domnul șobolan
avea pix și-un cuțit cu mâner de plumb
și privea gingaș la hulub
arunca în soba spartă
frânturi de lemne și bucăți de coes
și închipuia cu-n electrod în pământul
reavăn o hartă
făcea din liță câte-o peruzea
și împletea un fir de iarbă-n stea
gândea poezii privea Orionul
și-și compara adesea viața cu vagonul
ca pe un meteorit căzut se așeza pe
un blum de fontă
călătorind cu stelele pe boltă.

ODĂ (1989)

George MILITARU

Suntem cu o sută de ani
mai mici decât Eminescu,
El este cu o eternitate
mai mare decât noi.

ODIHNĂ PE CÂMPUL
ÎNFLORIT DE MACI

Să-ți dăruie taina care te ocrotește,
Din care uiți să pleci și-n care zaci.
Ascultă vântul cum se opintește
În visul sângărând pe-un câmp de maci.

Drumețele cu buzunare pline
De daruri prinse-n inimă și-n gând,
Oprește-te pe creșetele line
Ale zăpezilor în noi curgând.

Și potește-ți calul, cu răbdare,
Aici nu-ncape zgomotul, deci taci!
Trage zăbala dorului de soare
Și-adormi pe câmpul înflorit de maci.

ÎN TOAMNA ASTA

Ștefan M. SAVU

În toamna asta lumina picură domol
În sângele frunzelor ce zac dezmoștenite
Ca litere din alfabetul unui stol
De amintiri cu suflete cernite.

Copaci lângă ferestre îngână o baladă
Cu ramurile-n vânt ca tainice viori,
Ce somnul și l-au răstignit drept iliadă
Pe curcubeul toamnei rânite de ninsori.

Și timpul pare nespul de obosit
În toamna asta cu iz de agonie,
Când nopțile scâncesc departe-n infinit
Ca-n joc de prunci pe-o insulă pustie.

În parcuri flori cu tinerețea vămuită
De-al toamnei trist, ne-nduplecat sărut
Îmi troienesc prezentul – uitare rătăcită
Cu-alaiul de petale răpite drept tribut.

SĂ ȘTII

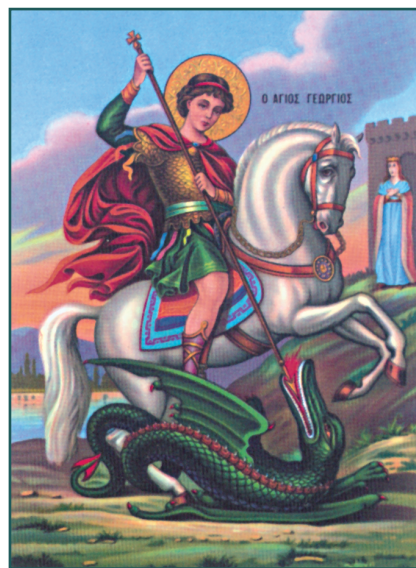
Să știi să știi
Să desparți golul de negol,
Spargerea de nespargere,
Îngerul de neinger,
Fulgerul de nefulger,
Timpul de netimp,
Jarul de flacăra,
Dorul de nedor,
Strângând în Graalul cuvântului
Seva lemnului de prea verde tăiat
Pentru crucea tăcerilor tale,
Să știi!

SĂ VEZI

Ioane,
Să vezi printre meridiane
Nucleul de foc al Pământului
Și să ajungi acolo
Cu pasul gândului
Ori cu scorbură
Călcâiului lui Achile
Și să reînvii din cenușa oaselor tale
Înmugurite și înfrunzite și înflorite,
Ioane,
du-te la Rai
Și nu mai poposi la crâșmele Iadului
De la Km 0 al orbirii tale!

HRAMUL BISERICII MONUMENT "SF. GHEORGHE" DIN TĂRICENI

SFÂNTUL MARE MUCENIC GHEORGHE,
PURTĂTORUL DE BIRUINȚĂ

Icoanele ni-l înfățișează pe Sfântul Gheorghe călare, ca pe un Făt-Frumos al credinței, ucigând cu sulița balaurul fioros. O străveche legendă adaugă această faptă la numeroase isprăvi minunate ale Sfântului, patron spiritual al cavalerilor și oștirilor Crucii, pe care și voievodul Ștefan cel Mare și Sfânt îl avea înscris pe steagul său de luptă.

S-a născut în Capadocia, din părinți creștini, în timpul împăratului păgân Dioclețian. În tinerețe, Sfântul Gheorghe era foarte frumos și viteaz trecând prin foarte multe războaie. A fost numit voievod la 20 de ani, fără ca împăratul să știe că el era creștin.

Când pe la anul 304 împăratul Dioclețian a pornit o cumplită prigoană împotriva creștinilor, Gheorghe a renunțat la toate în numele lui Hristos, socotind că a venit vremea să-și mărturisească și să-și apere public credința. El l-a înfruntat pe împărat, fiind supus la multe chinuri. Dumnezeu l-a scăpat cu viață.

*Piatra din amvon, cu ornamente florale (30 mai 1870)
și vechea pisanie în cirilică, descoperită în 1939
în timpul lucrărilor din al treilea amvon*

Sfântul Gheorghe și-a dat obștescul sfârșit, tăindu-i-se capul cu sabia. El a primit astfel cununa vieții veșnice pe 23 aprilie, când toți creștinii îl cinstesc cu multă evaluare.

Drept recunoștință creștinii pun numele copiilor Gheorghe cât și alte derivate și construiesc biserici cu hramul Sfântului.

Este și cazul bisericii din satul Tăriceni, monument istoric care are trei hramuri: Sfântul Gheorghe, Adormirea Maicii Domnului și Înălțarea Domnului Hristos. Acest Sfânt lăcaș a fost zidit în anul 1735, de *Vel vistier Radu Scarlat Alexandrache și soția sa, Marica*.

Biserica are formă de navă și este construită din cărămidă subțire cu ziduri foarte groase.

În anul 1843 a fost sfințită pe data de 19 noiembrie de către Sfinția Sa Kesaria Arhimandritul și Protopopul Marin Hagiu din Ploiești, sub păstoria Mitropolitului Neofit.

Între anii 1951-1956, pictura a fost executată în întregime, în stil neo-bizantin, de maestrul Nicolae Stoica, pictor bisericesc, și refăcută în anul 2004.

În ziua de 8 noiembrie 1956 a fost resfințită cu binecuvântarea Prea Fericitului Părinte Patriarh Iustinian – ne spunea, nu cu mult timp în urmă, vrednic de pomenire, Pr. Dumitru Măinescu.

**Prof. Constantin
IORDĂCHESCU**

INFO – MONITOR COMUNA ȘIRNA

ROMANIA
JUDEȚUL PRAHOVA
COMUNA ȘIRNA
CONSILIUL LOCAL

HOTARAREA NR. 12
privind acordarea sprijinului
financiar pentru editarea revistei
„Fântâna din Șirna”

Având în vedere Expunerea de motive prezentată de d.na consilier Popescu Viorica și dl. consilier Savu Matei privind importanta deosebită pentru comunitatea locală a continuării editării revistei de literatură, istorie, artă, științe, religie, învățământ și management „Fântâna din Șirna”, în conformitate cu prevederile Legii nr. 183/2003 privind promovarea culturii scrise, modificată și completată prin Ordonanța Guvernului nr. 24/2006, în temeiul prevederilor art. 38, alin. (2) lit. „p” și art. 46, alin. (1) din Legea nr. 215/2001 privind administrația publică locală cu modificările și completările ulterioare,

CONSILIUL LOCAL AL COMUNEI ȘIRNA, adoptă prezenta hotărâre:

Art. 1 - (1) Se aproba acordarea sprijinului financiar pentru editarea revistei bianuale de literatură, istorie, științe, religie, învățământ și management „Fântâna din Șirna”.

(2) Revista va avea un supliment care să contină hotărârile Consiliului local și alte informații de interes local.

Art. 2 - Se aproba alocarea de resurse financiare pentru acoperirea integrală a costurilor de editare a unui număr de 300 buc./ editie, care vor fi distribuite gratuit prin Biblioteca Comunală.

Art. 3 - De aducerea la îndeplinire a prevederilor prezentei hotărâri răspunde primarul comunei, dl. Drăgu Costel.

Contrasemnează
Secretar al comunei
Vasile Mihai

Comunei Șirna, 12.06. 2006.

■ GRĂDINIȚĂ LA TĂRICENI

Deoarece spațiul în care funcționează Grădinița de la Tăriceni este impropriu, autoritățile locale sunt hotărâte să construiască un local nou, modern, dotat corespunzător, în satul Tăriceni, pe terenul unde s-a aflat vechea clădire a fostei primării.

■ Pictorul Gh. Ion, din Habud, din proprie inițiativă a refăcut aripa vulturului Monumentului Eroilor din Habud și a rescris numele eroilor, dovedind astfel un exemplar respect pentru jertfa patriotică a hăbudenilor.

Prin finanțare parțială de la bugetul local și muncă voluntară, se va amenaja o bază sportivă la Hăbud.

■ ÎNCĂLZIRE CENTRALĂ LA ȘCOALA DE ARTE ȘI MESERII TĂRICENI.

Se află în fază avansată de realizare proiectul de încălzire centrală a celor două corpuri ale Școlii de Arte și Meserii Tăriceni.

■ **Oameni pentru un om.** Impresionat de condițiile inumane în care trăia pensionarul Chivu Ion, din Tăriceni, abandonat de familie, consilierul Stan Marin a sesizat Primăria Șirna, care a asigurat o sumă de bani pentru cheltuieli de deplasare și internare la Unitatea de Asistență Medico-specială din Boldești-Scăieni. Primarul, Costel Drăgu, secretarul comunei Șirna, Vasile Mihai, și Sevila Liță, referent în cadrul Compartimentului de Autoritate Tutelară și Asistență Socială, au sprijinit inițiativa consilierului, făcând demersurile necesare pentru transferul bătrânului Chivu Ion la Căminul de Bătrâni din Mislea.

DIN „CARTEA PRIMARILOR PRAHOVA, 2004-2008”

PRIMĂRIA ȘIRNA ȘI PRIMARUL COMUNEI ȘIRNA, COSTEL DRĂGU, ÎN „Cartea primarilor prahova, 2004-2008”

Primarului Costel Drăgu îi sunt rezervate în „Cartea Primarilor Prahova 2004-2008”, autori Nina Marcu și Valentin Lazăr, printre cei 104 primari prahoveni, paginile 264-266, structurate pe secvențe: „Primăria nu-i știință exactă”, „Cartofi de Brătești și Hăbud”.

În secvența „Firesc, dar și ceva în plus” sunt prezentate principalele realizări ale Primăriei Șirna, printre care: realizarea rețelei de alimentare cu apă în satele Tăriceni, Vârnița și Șirna (300 de branșamente); perspectiva extinderii și modernizării rețelei publice de apă; înființarea serviciului de salubritate; achiziționarea fostului Complex Comercial din Tăriceni în vederea amenajării noului sediu al Primăriei Șirna și al Consiliului Local Șirna; îmbunătățirea iluminatului public și altele. Primarul s-a oprit numai la acestea, deoarece, după cum spune: *Nu-mi place să mă bat cu pumnul în piept pentru ce am făcut. Știu că am și unele restanțe din programul meu electoral – alimentarea cu gaze, investiție mare pentru care este nevoie de investitori privați, deoarece administrația locală nu o poate realiza singură.*

În ceea ce privește secvența „Model din Belgia”, cartea notează:

Model din Belgia

- **Cum vedeți Șirna pentru 20 de ani?**

- *Ca o comună europeană, cu toate utilitățile puse la punct, cu drumuri bune, fără gunoaie pe străzi sau pe terenurile învecinate, cu construcții frumoase și bine întreținute, cu locuri de muncă, cu case de vacanță ale orașenilor și cu cetățeni care au liniștea zilei de mâine. Am fost recent cu cineva într-un sat din Belgia, câteva zile. Vreau să vă spun că era acolo ca în povești. Atâta liniște, atâta curățenie, atâtea condiții că parcă trăiai pe altă lume. Totul era îngrijit și oricât de obișnuit cu România ai fi fost, nu puteai să arunci o hârtie pe jos. Mi-am pus în cap, ca, încet-încet, și Șirna să ajungă la acel nivel. Sunt convins că va fi un drum extrem de greu, că trebuie pe parcurs să se schimbe și mentalitatea oamenilor, dar ar fi păcat să nu ne dorim și să nu facem tot ce ne stă în putință pentru a ajunge la nivelul de acolo.*

- **Ce sperați să aducă integrarea în Uniunea Europeană pentru Șirna?**

- *Sper că, odată integrați, să putem accesa fonduri pentru realizarea investițiilor în infrastructură, dar și pentru agricultură, în vederea punerii în valoare a principalei averi a comunei, pământul.*

- **Ce este mai ușoară, matematica sau activitatea de primar?**

- *Matematica este mult mai ușoară, dar la fiecare loc de muncă am lucrat cu pasiune, din plăcere, încercând să ofer cât mai mult din posibilitățile mele. Chiar dacă unii fug de matematică, eu mă îndrept cu drag către ea și zic că este ușoară. La fel și cu funcția de primar. Chiar dacă se spune că este grea, atâta timp cât o faci din plăcere, lucrurile devin ușoare. Meseria de primar nu este o știință exactă, la fel ca matematica. Are mult hazard, și zarul e mai previzibil ca ea. Plec dimineața de acasă cu gândul de a mă ocupa de problemele cutare și cutare. Pe parcursul zilei intervin și altele, astfel încât trebuie să te adaptezi din mers, să încerci să te ocupi de cât mai multe dintre ele și să le și rezolvi. Tot timpul apare ceva nou, dar asta nu face decât să se sporească frumusețea acestei meserii, în condițiile în care pui mult suflet.*

UNIUNEA EUROPEANĂ

APEL PENTRU SALVAREA CONACULUI BELLU, DIN TĂRICENI

Marea familie de boieri culturali, BELLU (sec. Al XVII-lea), cu descendenți până în zilele noastre, a avut moșie și un conac și în Tăriceni. Conacul, fost sediu al C.A.P. Șirna, al Poștei și al Dispensarului Veterinar, a ajuns într-o avansată stare de degradare fizică. Imobilul a fost solicitat, în baza Legii nr. 10/2001, urmând a fi retrocedat Academiei Române. Sperăm ca Academia Română să respecte considerentele în baza cărora a primit donația din partea lui Alexandru Bellu și să-i dea o utilitate publică. Autoritățile locale și cetățenii comunei propun înființarea, în incinta imobilului, unui Muzeu de Arheologie, Etnografie și Folclor (zonal).

Un membru al familiei Bellu, trăitor la Paris, George D. Bellio, mare colecționar de artă, filantrop și încurajator al „IMPRESIONISMULUI”, a avut în colecție tabloul *Impresie, răsărit de soare*, de Monet (1874), tablou al cărui nume a dat numele „IMPRESIONISMULUI” (sec. Al XIX+lea).

UN FIU AL COMUNEI ȘIRNA, AUTODIDACT: MARIN TĂNASE FĂNICĂ (15 XII 1899 + 18 V 1981)

Personalitate de excepție, fiul lui Fănică Surdul, și-a povestit viața în *Jurnalul* manuscris în două volume, mai mult cu valoare documentară decât literară.

Inteligent, ager la minte, perseverent, și-a petrecut copilăria în satul Tăriceni, de obârșie, pe câmp și acasă, cât și pe la Ploiești, ca băiat de prăvălie.

Și-a început activitatea ca zidar calificat, dar interesul pentru cunoaștere, afirmare și pasiunea pentru meserie l-au făcut să studieze singur și să devină proiectant, constructor, antreprenor de edificii social-culturale și particular.

Cele mai frumoase realizări sunt: Monumentul Eroilor Prahoveni din Războiul de Întregire a Neamului 1916-1918, fațada Catedralei „Sf. Ioan Botezătorul” din Ploiești (ca antreprenor), Monumentul Eroilor din Tăriceni, dispensarele din Tăriceni, Brazi și Valea Călugărească, cavoul familiei din cimitirul de la Tăriceni,

casa familiei din Tăriceni, ca și diferite case particulare în Ploiești.

A fost primar în Tăriceni. Intrând în politică, a avut mult de suferit din cauza persecuțiilor la care a fost supus, fiind închis la Doftana într-o celulă pe sub care curgea apa rece a Doftanei (dec. 1954 - mai 1957).

În decembrie 1918 a înființat Breasla Meseriașilor în Construcții din Prahova, cu sediul în strada Colonel Stamate nr. 33, Ploiești, al cărei președinte a fost.

Figură luminoasă, rămâne în memoria noastră în galeria personalităților de seamă ale comunei Șirna.

Dr. Ioan GROZESCU

SFATUL SPECIALISTULUI

EFECTELE MICULUI ECRAN
ASUPRA MINȚII COPILULUI

ÎNVĂȚAREA ȘI TELEVIZORUL

Cartea *Efectele micului ecran asupra minții copilului*, editată de Asociația pentru Apărarea Familiei și Copilului, Ed. Prodomos, 2007, atrage atenția și asupra efectelor negative ale expunerii excesive a copiilor/elevilor în fața micului ecran, pe baza cercetărilor americane:

Dacă telespectatorii lui Sesame Street au mari probleme cu vorbirea limbii, atunci cu siguranța vor avea și cu lectura, deoarece cercetările arată că aceia care vorbesc bine limba sunt și buni cititori. Rezultatele în privința cititului sunt catastrofale. Obişnuţi cu dinamica literelor şi a cuvintelor de pe micul ecran, cu efectele speciale care le însoţeau pentru a le capta atenţia, copiii de vîrstă şcolară ajung să se plictisească repede în faţa paginii de carte, când activitatea nu mai este atât de distractivă şi de uşoară, ci solicită efort. (Healy, 1990).

Ce se întâmplă, de fapt? Una dintre explicațiile pe care ni le dau cercetătorii este următoarea: atunci când copiii văd ceva la televizor, caută în mod instinctiv să înțeleagă, dar viteza de desfășurare a acțiunii, bombardamentul de imagini și informații fac imposibilă înțelegerea și adâncirea sensului celor văzute. Minte copilului, repetând în mod frecvent această experiență, de a nu fi lăsată să înțeleagă conținutul mesajului transmis, se învață cu această atitudine pasivă, în care se subînțelege faptul că nu i se cere sau nu se așteaptă de la ea să prindă înțelesul a ceea ce se întâmplă pe micul ecran. Această deprindere, transferându-se mai târziu în experiența cotidiană, școlară sau extrașcolară, îl va face pe copil să se mulțumească doar cu percepția vizuală, emoțională sau senzorială a lucrurilor, fără a mai face efortul înțelegerii lor. Înțelegerea, gândirea ajung să fie lucruri prea dificile, enervante și plictisitoare, mai simplu fiind să te mulțumești cu imaginile și cu senzațiile pe care acestea le provoacă sau cu discuția pe care o presupune vizionarea.

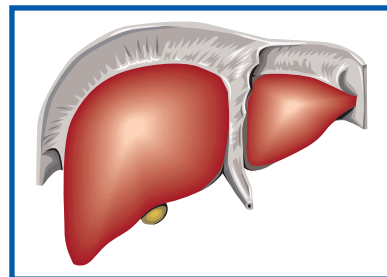
Cercetătorii găsesc că elevii cei mai buni sunt aceia care tind să se uite mai puțin la televizor. Mai mult decît atât, cu cît timpul dedicat vizionării crește, cu atît rezultatele și performanțele școlare sunt mai slabe.

(Healy, 1990) (pp. 29-32).

CIROZA HEPATICĂ (I)

Ciroza hepatică este scleroza ficatului, instalată după inflamația lui cronică, prin distrugerea unei porțiuni de celule active și înlocuirea acestora cu țesutul fibros, fiind urmată, adeseori, de atrofia organului.

Un rol important în declanșarea acestei boli îl au factorii infecțioși și, în special, hepatita virală.

Bolnavul, la începutul bolii, se plînge de lipsa poftei de mâncare, grețuri, balonări și oboseală, apoi se remarcă sîngerări din nas și din gingii.

Boala apare frecvent și după consumul repetat, îndelungat și excesiv de ALCOOL!

Ca tratament medical, se indică regim igienico-dietetic, mese reduse cantitativ, fracționate (5-6 pe zi). Se evită băuturile, alimentele reci și consumul de lichide în timpul mesei.

De asemenea, se înlătură și alcoolul sub orice formă, alimentele grase, conservele, brînzeturile fermentate, ouăle, cafeaua, cacao, apa rece, pâinea proaspătă, cartofii prăjiți, varza, mezelurile, carnea de oaie, gîscă, rață, vînat, porc, brînzeturile fermentate, omletele, slîcina, condimentele. Regimul să fie sărac în lichide și sare (1 gr. pe zi de sare).

Se vor consuma fructe și legume bogate în vitamine, stimulatoare ale funcției hepatice: agrișe, cireșe, vișine, fragi, gutui, lămâi, pepene, prune, struguri, fasole verde, morcovi, pătlăgele, salată, spanac, sucuri naturale, sfeclă roșie.

Ceaiurile de anghinare, rostopască, cătină albă, sunătoare și apioterapia (mierea) sunt deosebit de eficiente.

Permanent, bolnavul trebuie supravegheat de medic.

Dr. Ioan GROZESCU, medic primar

DIVERTISMENT: FABULĂ – LUPUL DEGHIZAT

De-ar fi lupul de la stîna
L-ai cunoaște și de-i lună,
Noapte grea, neagră, adîncă,
Furișat de după stîncă,
Pîndind clipa să atace
Turma care doarme-n pace.

Ziua însă, deghizat,
Umblă prin oraș, prin sat,
Stă de vorbă-ntinde laba
Știe cum să-și facă treaba.

Pe la casele din văi
Se plînge că-s cîinii răi,
La locașele cu vază
Zice că e bun de pază.
... De-l ascuți numai un pic,
Ai crede că ți-e amic!

ÎNVĂȚĂTURĂ:

Nu e lupul de la oi,
Este lupul dintre noi!

DYON

RECENZIE REPRODUSĂ DIN ZIARUL "PLOIEȘTII", Anul XVI, Nr. 1310, 15-21 martie 2007

Performerii

"Fântâna din Șirna" – Revista unei străvechi așezări prahovene

Fondată în mai 2005, din inițiativa unor oameni de cultură din localitate, în

"Însemn de rodire din vână solară, / Fântâna de doruri cu scilpiri de cristal, /

frunte cu apreciatul profesor și scriitor Ion Dumitru, revista "Fântâna din Șirna" a ajuns, iată, la al patrulea număr. Mărturisesc că, încă de la apariție, am fost plăcut impresionat de numele încărcat de atâtea simboluri și semnificații spirituale specifice civilizației românești:

Fântâna... Fântâna din Șirna...

Apoi, număr de număr, am pătruns în istoria, viața economică, socială, culturală și spirituală a comunei și a satelor componente, descoperind valori și tradiții adânc înrădăcinate, oameni și fapte de excepție, care conturează personalitatea unei așezări milenare.

Ultima apariție (nr. 4) este la fel de încărcată de arome și nectaruri ale creativității. Este demn de remarcat, în primul rând, consecvența cu care realizatorii își urmează programul cu care au pornit la drum: relevarea unor elemente de geografie și istorie (prof. Matei Savu), de sociologie (familii de intelectuali din comuna Șirna, studiu de prof. Ion Dumitru), de religie (prof. Gheorghe Florentina și prof. masterand Constantin Iordăchescu), medicină umană (dr. Ion Grozescu) etc.

Creația literară și plastică ocupă și în acest număr un spațiu însemnat, ceea ce demonstrează că nici în aceste domenii "nu au secăt fântânile".

Chiar în prima pagină, prof. Ion Dumitru publică un "poem natal", intitulat "Fântâna din Șirna", temă generoasă la care ține mult, și pe bună dreptate, deoarece sugerează nu numai metaforic, ci și faptic, viața, perpetua renaștere a meleagurilor natale:

FÂNTÂNA DIN ȘIRNA

LITERATURĂ • ISTORIE • ARTĂ • ȘTIINȚE • RELIGIE • ÎNVĂȚĂMÂNT • MANAGEMENT

FONDATĂ ÎN 21 MAI 2005 - ANUL II. NR. 4 IULIE - DECEMBRIE 2006 APARE BIANUAL

• Semănați și pe stânci că odată vântul
va aduce pământul și păsările îl vor
îngrașa făcând să încolțească sămânța
viitorului.
• Natura-ți dă zilnic exemplul de a trăi.
• Pe scări de ipoteze pătrunzi la adevăr.

NICOLAE IORGA

DIN CUPRINS:
► O încercare de studiu sociologic
► Poeme natale
► Nașterea minunată
► Parteneriatul educațional
► Elevi pictori
► Sfatul specialistului
► Divertisment: Capra și măgarul

REVISTĂ FINANȚATĂ DE PRIMĂRIA COMUNEI ȘIRNA CU ACORDUL CONSILIULUI LOCAL

UN FAPT CU MARI SEMNIFICAȚII CULTURALE AL CONSILIERILOR COMUNEI ȘIRNA

Luni, 12 iunie 2006, consilierii au fost de acord ca revista „Fântâna din Șirna” să nu-și sece izvorul și începând cu nr.4/2006 să apară sub egida și finanțarea Primăriei Șirna. Este un fapt de istorie cultural-spirituală a comunei Șirna, un semn de înțelegere a spiritului contemporaneității în sensul necesarei dezvoltări a culturii și civilizației moderne rurale, la început de secol al XXI-lea, o dovadă că aleșii comunei se unesc la bine în folosul comunității.

Dacă apariția celor trei numere ale revistei nu ar fi fost remarcată de ziarul ploieștesc: "Prahova", "Ploieștii", "Telegraful de Prahova" și de revistele "Axioma" (Ploiești), "Revista Nouă" (Câmpina), "Școala Prahovei" (Ploiești), de autoritățile județene și de numeroși concetățeni, Colegiul redacțional nu ar fi fost motivat să insiste pentru ca Primăria Șirna să se implice în finanțarea editării revistei "Fântâna din Șirna", care continuă, după mulți ani, revistele "Înfățișarea" (1928) și "Miorița" (1931), editate de învățătorul Costea D. George din Hâbud.

Tot atunci, în 12 iunie 2006, s-a hotărât ca revista să fie însoțită de "Monitorul comunei Șirna" care va fi dedicat integral problemelor de management ale primăriei, urmând să apară odată cu nr. 5 al revistei „Fântâna din Șirna”, ca supliment al acesteia.

NICOLAE IORGA:

Nu există fețe opace pentru lumina sufletului.

FÂNTÂNA DIN ȘIRNA

Poem natal

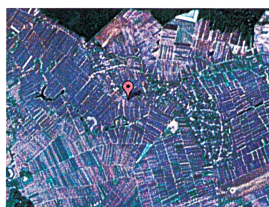
Însemn de rodire din vână solară,
Fântâna de doruri cu scilpiri de cristal,
Lăcrimare de munte, câmpie și deal,
O pururea stea pe emblema de țară.

Izvor din inima unui unic pământ
Românesc de rotund ca pâinea și roata,
Zăpadă de soare. Sub salcie poarta
E pleoapă deschisă spre satul din gând.

Albastru de-adânc de zenit, pisc de rubin
Veghind din înalțuri al apei senin,
Topaze de rază-n uriaș curcubeu

Și sevele din slova poemului meu;
Pura licoare, sidefata grădină
Și ciutura grea. Infinit de lumină !

I.D.S.

Imagine din satelit a comunei Șirna.

Lăcrimare de munte, câmpie și deal, / O pururea stea pe emblema de țară"...

La rubrica "Scriitori din comuna Șirna", apar creațiile a trei dintre poeții care au deja opere publicate, evocând locurile natale.

Ion Dumitru semnează poemul "Inscripție pentru satul natal", Ștefan M. Savu – "Toamna în pădure", iar Valentin Popescu o emoționantă reîntoarcere "Acasă", "unde salcâmi surâd în coaja lor bătrână".

Sunt prezentate, de asemenea, creațiile

plastice (color) ale elevilor – membri ai cercului de pictură de la Școala Hâbud, care impresionează prin sinceritatea și spontanietatea trăirii artistice și prin căldura culorilor. Fiindcă este posibil ca unii dintre ei să devină pictori consacrați, merită să le înscrیم numele în cronică noastră: Simon Obreja, clasa a III-a, Florentina Auraș Băjenaru, cls. a VII-a, Florina Gheorghe, cls. a V-a, Lorena Gheorghe, cls. a VII-a, Marinela Toboș, cls. a III-a și Alexandra Crăciun.

Este meritoriu și faptul că revista subliniază noile modificări introduse de Academie în *Dicționarul ortografic, ortoepic și morfologic al limbii române*.

În încheiere, doresc să remarc un fapt de natură editorială. Apariția unei reviste într-o comună nu este un lucru ușor.

"Fântâna din Șirna" este una dintre puținele publicații de o asemenea ținută la nivelul țării.

Ea are nevoie de o permanentă susținere și încurajare.

De aceea, ne bucură hotărârea adoptată de Primăria Șirna, cu acordul Consiliului Local, de a prelua finanțarea acesteia.

Așa cum a remarcat și presa centrală și locală și cum ne permitem să susținem și noi, apariția în continuare a revistei constituie un veritabil act de cultură, care onorează comuna Șirna și pe gospodarii ei.

Felicitări realizatorilor

și echipei aflate la cârma comunei și succes deplin în continuare.

Fie ca Fântâna din Șirna să ofere mereu apă limpede, răcoritoare

și reconfortantă iubitorilor de cultură și tradiții!

Prof. Gh.
MARINICĂ

**SEMNAL DIN REVISTA "AXIOMA",
Anul VIII, Nr. 2 (83), februarie 2007**

*** Fântâna din Șirna (nr. 4/2006, Șirna - Prahova). Salutăm reparația! În sumar. Poeziile de Ion Dumitru Deșirna (și redactor șef al publicației), Ștefan M. Savu (prezent și cu aforisme), Valentin Popescu, articolul despre configurația teritorială actuală a comunei de M. Savu, articole pe teme de didactică, sănătate, grupaj de picturi semnate de elevi din Hăbud, cronici (în 16 p., color, format A4).

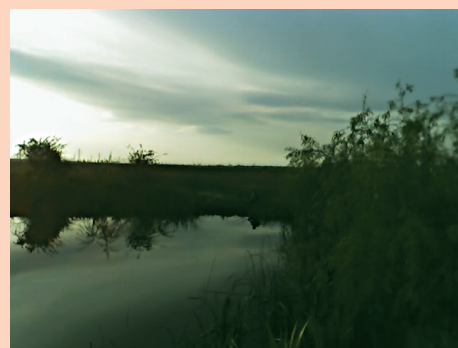
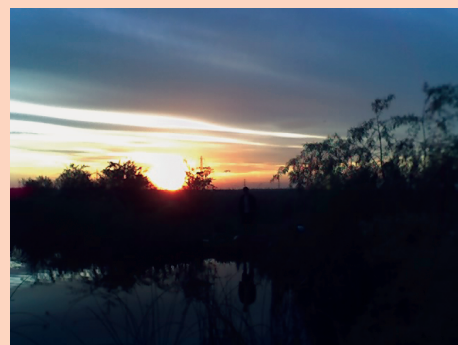
LA ÎNCHEIEREA EDIȚIEI

Pentru cunoașterea și stimularea aptitudinilor creatoare (literatură, pictură, grafică, muzică etc.) ale elevilor, studenților și ale celorlalți concetățeni, se va înființa CENACLUL "FÂNTÂNA DIN ȘIRNA", în luna decembrie 2007, la Biblioteca Comunală Șirna.

Cele mai bune lucrări vor fi publicate în Revista "Fântâna din Șirna" și, dacă vor fi posibilități financiare, într-o carte a cenaclului.

Informații suplimentare se pot obține de la bibliotecara Camelia Iuliana Pîrvu.

Redacția

**Imagini din
comuna ȘIRNA****ÎN ATENȚIA COLABORATORILOR**

Textele (nu mai mult de două pagini) vor fi înaintate pe suport electronic, cu mențiunea:
Pentru revista Fântâna din Șirna, la adresele:

- Primăria Comunei Șirna, secretarul comunei, Vasile Mihai, tel./fax: 0244.485.012;
- Biblioteca Comunală Șirna, bibliotecar Iuliana-Camelia Pîrvu;
- Ion Dumitru (Tudor Vasilica), satul Șirna, comuna Șirna;
- Ion Dumitru, Ploiești, str. Lăcrimioarei, nr. 2, bl. 12, sc. B, ap. 31, et. II (informații la tel.: 0244/571.687).

COLEGIUL REDACȚIONAL:

Director: Vasile MIHAI

Director Fondator: Valentina DOBRESCU

Redactor șef: Ion DUMITRU

Secretar de redacție: Camelia Iuliana PÎRVU

Redactori: Valentin POPESCU, Doru ROTARU, Gh. MILITARU (literatură, artă); Matei SAVU, Constantin NICOLAE, Elvira RADU, Mariana DINU (istorie, activități cultural-artistice), Andreea-Nicoleta BĂRSĂȘTEANU, Ion GROZESCU, Ecaterina SAVU (medicină/sănătate, științe),

Dumitru MOLDOVEANU, Gh. FLORENTINA (religie), Nela IORDĂCHESCU, Dialisa-Mariana NEDELCU, Venera MANEA, Ion MILITARU (învățământ), Viorica POPESCU, Maria MITRESCU (legislație, finanțare, contabilitate)

Tehnoredactare: Lucia GUTUI

Corectură: Denise-Constanța DUMITRU

Fotoreporter: Călin-Mihai DUMITRU

Promoție/difuzare: Elena MALEA